अथ पञ्चमोऽनुवाकः ॥

चतुर्थे सोमसवोऽभिहितः। पञ्चमे पृथिसवो अभिधीयते। तमेतं विधत्ते। "यो वै सोमेन सूयते। स देवसवः। यः पशुना सूयते। स देवसवः। य इष्ट्या सूयते। स मनुष्यसवः। एतं वै पृथये देवाः प्रायच्छन्। ततो वै सोऽप्यारण्यानां पशूनामसूयत। यावतीः कियतीश्च प्रजा वाचं वदन्ति। तासाꣳ सर्व्वासाꣳ सूयते [१]। य एतेन यजते। य उचैनमेवं वेद" इति। 'यः' क्रतुः,'सोमेन','सूयते' निष्पाद्यते,'सः' देवानां योग्यः सवः, यथा पूर्व्वोक्तो बृहस्पतिःसवः। 'यः' च 'पशुना' निष्पाद्यते वैश्यसवादिः 'सः' अपि देवानामपि योग्यः सवः । अतस्तदुभयं तथैव तिष्ठतु। 'यः' च 'इष्ट्या' निष्पाद्यते 'सः' मनुष्ययोग्यः सवः सर्व्वेषां सुलभः। तस्मात् 'एतम्' एव मनुष्यसवं पृथिनाम्ने कस्मैचिद्राज्ञे वेनपुत्राय 'देवाः प्रायच्छन्'। तस्मादेव समनुष्यसवः सपृथिः।'आरण्यानाम्',अपि'पशूनाम्','असूयत' अधिपतिराशीत्, किमुत ग्राम्याणाम्। पृथिना अनुष्ठितत्वात् अयं पृथिसवः। 'एतेन' पृथिसवेन 'यो यजते','यश्च एनं वेद' स द्विविधोऽप्यसौ पुरुषः प्रजाभिरुच्यमानानां 'तासां सर्व्वासां' वाच्यां,'सूयते' अधिपतिर्भवति। प्रजाश्च 'यावतीः कियतीश्च' यावत्यः कियत्यश्च सन्ति, ताः'प्रजाः वाचं वदन्ति'। तस्यां वाचि कोऽपि अंशो न परित्यजते। तदभिप्रेत्य तासां सर्व्वासामिति बहुवचननिर्द्देशः ॥

अस्मिन् पृथिसवे अभिषेकमन्त्रं विधत्ते। "नाराशꣳस्यर्चाऽभिषिञ्चति। मनुष्या वै नराशꣳसः। निरुक्त्य वावैतत्।